

## Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:  
Egész évre . . . . . 12 kor.  
Fél évre . . . . . 6 kor.  
Negyedévre . . . . . 3 kor.  
Egyes szám ára . . . . . 12 fillér.

## Hirdetések díja:

centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árkézdvezményben részesülnek.

Nyílt tér sora 40 fillér.

## KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÖNYE.

Szerkesztőség  
és  
kiadóhivatal:  
Földes Ede  
könyvkerekedése  
Bethlen-utca 2. sz. alatt,  
hova úgy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők

Kéziratok nem adatnak vissza.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

## Quo usque tandem . . .

„Kolozsavart egy jókinézésű ur beállít egy fűszerkereskedésbe. Oláh nyelven kér valamit. Nem értik meg — erre a legtisztább magyarsággal rákiált a kereskedőre, hogy tanuljon meg oláhu! A szemtelenkedőt természetesen kikorbácsolták.”  
„Újság”, 1902. jun. 30.

Történt pedig ez a magyar állam 1000 esztendő fennállása után, a második ezer év küszöbén, Kolozsavart, ott, ahol a magyarságnak erdélyrészi központi idegrendszere van, ahol ha megdobbán a magyar faj erősbítéséért a szív, dobbanását meghallják északkeletre fel „Fogadj Isten” s „Andrásfalvái”, délre le Brailában s Bukaresztben lakó testvéreink; ott történt, ahol székel az E. M. K. E., ahol lelkesen megünneplik márczius idusát, meggyászolják október 6-ikát.

Azért szenteljük e sorokat ennek a kicsi jelentőségűnek látszó eseménynek, mert azt az urat, „miként megerdemelte”, meglecikéztették? Ez jól történt! A lojalitása miatt tulságba menő, mondhatni gédelgetése a nemzetiségeknek a helyett, hogy hálara s tiszteletre kötelezné el azt az urat, ime, hite szerint feljogosította édes hazánk állami, hivatalos nyelve ellen, ha magánérntkezésben is, erre a kvalifikálhatatlan merenyletre. Megkapta a tanítást. Ez az ügy regisztrálása által kimerítettett; több tintát fogyasztani rá fölösleges.

De ha elemezzük, ha ennek a fanatikus fráternek lelkébe belelátni megkísértjük: ott látjuk kicsinyített tükörképben a megerősült „román” középosztály vakmerőség elfajult energiáját, azt pedig magyar társadalmunk is leccekekppen rovására írhatja, hogy ennyire közönyös volt nyelvünk, magyarságunk kérdésével szemben s eltúrte, hogy ezek annyira égető kérdesse váltak, hogy rövid idő alatt, ha a megindult áradatnak okosan és hatalmasan utját nem állja kiegészítik a létezés feltételeit belőlünk.

Vannak kérdések, melyeket politikai uton megoldani nagy nehézségbe ütközik, melyek megoldását, ha fontosak is, a még fontosabbak elodázzák. Olyan a helyzet, mint a családban a házastársak közt. A ház ura — a kormány, urnöje a társadalom. Az kezében tartja s vezeti a háztartás ügyeit; reá a színezetet, a hangulatot az urnő keze és szíve munkája adja meg. Ha mindkét fél megteszi a maga kötelességet, akkor a fejlődés, a gyarapodás, az egészséges élet pezseg a

háztartásban. Azt azonban mindenki beláthatja, hogy nem a ház ura köteles — bocsánat a nem szép hasonlatért — a háztáj szennyesét mosásba adni vagy plane kimosni. Ha a ház asszonya nem teljesíti ezt, akkor előáll a ház ura, megleckézteti az asszonyságot és segít a bajon, hogy elenyésztessek.

Nem szennyes-e közeletünknek a lépten-nyomon tapasztalható közöny a magyarság létérdekeivel szemben? Nem a társadalomnak kell-e, hogy ezt a szennyeset ledobja magáról s kimossa az assimilatio szappanával, a magyar erős közelet lugájával s kitisztálja a magyar tevékeny hazafiság tiszta vizeivel?

Pedig megteszi-e?

Tekintsük csak városunkban az egyesek munkáját s szomszéd falvainkban a szegénytelenesen bema s szunyadó magyar nemzeti önértzetet!

Ha árus jön a hazánkhoz, tőrjük, hogy oláhu! németül, tótl beszéljenek velünk, pedig 10 közül 8—9 magyar nyelven elege jól ki tudja fejezni, a mit akar.

Ne álljunk hát szóba az ilyenekkel más képpen, csak magyarul. Óvakodjunk attól a másik tulságosan nagy hibától, hogy a közel vidék oláhos viseletű magyartáival, ha megszólitjuk, oláhu! tegyük. Az a szegény magyar, aki falujában is két nyelven beszél, ha mi is oláhuak nézzük, könnyen elhiheti, hogy nekie oláhuak kell lenni, kiálszik a lelkében szunyadó magyar önértzetnek pislogó, gyöngé parazsa.

Ha munkást fogadunk, nem kísértjük meg a magyar szót, oláhu! magyarázunk neki; azt mondjuk, hogy nekünk ez kényelmesebb, mert hamarabb megértjük vele magunkat. De hát azzal a legfőnnebb pár percnyi idővesztéssel nem hazánkunk teszünk-e áldozatot, nem a magyar faj s nyelve érdekeit munkáljuk?

Nemzetiségünk tarka hazánk társadalmában küzdelem folyik nemzetiségünk az érvényesülésért. Csak mi, a magyarok, nézzük tuuya alomban ezt a küzdelmet s legyünk annyira önzök, hogy e magas érdekeknek ne áldozzuk oda ezt a pár percet, mikor őseink vagyonukat, véreket adtak oda érte?

Tudjuk, hogy a kir. ügyészségek újabban, ha kissé elkésletten is, ahol lehet, lefoglaltatták az „Arany Könyv” című államellenes könyvet. A kormány megtette a kötelességét. A társadalom reagált-e reá? Azt hiszem, hogy ezekkel az urakkal, kiknek lelkök e könyv piszkaiban fűródhetett, ma is csak úgy szóba áll mindenki, mint azelőtt, sőt talán eltúrük, hogy kávéházban.

magánérntkezésben ezért még jobban gyalázzák fulunk hallatára magyar kormányunkat s magyarságunkat.

Hat jól van-e ez így? Hat nem öngyilkosság számba megy ez a boldogtalan közöny?

Aki a magyarságnak ellensége, nekem is az; ha valaki hazám létfeltételei ellen tör s én ezt eltúröm s nem bójóttalom társadalmilag: hazafiságom nem tiszta; mert nemcsak aza haza aruló, aki megtamadjt a hazá érdekeit, hanem az is, a ki gyávan, vagy lomhan, közönyösen eltúri a tamadást.

Milyen jól megtanított az a megleckéztetett oláh ott Kolozsavart kötelességünkre! Ezek a következők:

1. Bárhol vagyunk, hazánk területén ne álljunk senkivel szóba más nyelven, mint magyarul! A külföldi vendég természetesen kivétel lehet.

2. Aki nem bizonyul becsületes, jó érzésű hazafinak, éreztessük társadalmilag azt vele!

3. Aki hazánk ellen tör, társadalmunkból dobjuk ki, tegyük lehetővé, ha esetleg még egyeni érdekeinknek ártunk is vele.

4. Románssággal vegyes vidéken lakó magyar népünket támogassuk magyarsága megvédésében. Vettessük le vele az oláh övet, dugassuk be ingét, melyet oláhosan künn visel, s tanítsuk meg reá, hogy ha nem is a ruha teszi az embert, külsőleg is büszkén áruljuk el magyarságunkat, s fokozzuk önértzetet azzal, hogy ha körötünk több is az oláh, mi vagyunk az államalkotó, államfenntartó, az uralkodó faj, mi követelhetjük és méltányosan el is várhatjuk tőlük, hogy magyarul szóljanak velünk!

Ha minden ember ezt a 4 pontot szem előtt tartja s nem mint missionárius kötelességszerűen, hanem csupán alkalmilag működik ilyen irányban, ha a 4-ik pontnál érdeklét papok és tanítók (tanuljunk itt is az oláhoktól) megteszik kötelességüket a nép magyar önértete fokozására: többet teszünk a magyarságért minden hangzatos országgyűlési díkeziónál s honmentő bankettnél!

—n.

## SZEMLE.

**A kvóta.** A közös költségekhez való hozzájárulás arányát, az u. n. kvóta-kulesot, ő Felsége a király az 1867. XII. t.-czikkben gyökerező jogánál fogva, mert a

## TÁRCZA.

## Pusztán.

Megbocsáss, de megszólitlak, fölséges nap, tegedet:  
Mi dolog az, ily korán így pazarolnod meleged?

Száz bogár sürg-forg a rétnek ép' aligbuvó fűvén.  
Sárga lepke szárnya csillog. Méh zümmögve száll felém.

Ugy megugra-bugrál a kis ostoba báránysereg!  
Birka béget; a juhász a kutyájával enyeleg.

Csiga-biga, mint maga az unalom, gyorsan szalad;  
Gyereksapat kérve-kéri: dugd ki, dugd ki szarvadat!

Azt a csacska kis madárt is elcsábitja sugarad.  
Föltetlen magasztalód iett; hallja minden pillanat.

Dallal 'sz én is üdvözöllek, hogyha már illó dolog.  
Mert hogy dalt verek s irok, tán tudni azt te jól fogod?

Nem hiszem, hogy kis hugod, a szöke hold, ne mondta vón'.  
Ujjamat hogy titkon a lant pengetésén koptatom!

Sokszor versenyt álmodozunk a tengernagy éjszakán,  
Mig te, fölség, szunyadsz mélyen ágyad puha biborán.

Lásd, az éjjel is virasztánk, nyílt ajtó mellett pedig!  
S magasztalva emlegettük jószágodnak kegyeit!

Mégis, a tél idejére tarthatnál kis meleget.  
Sok szegény, mint én is egykor, fázik ám, de — eleget!

## Idegenből.

Repülj, repülj te kis madár.  
A nyugovó nap merre jár,  
Hol biborszinű est pirul  
A lankás halmok ormirul.  
Oh, hogy keringenek veled  
Az ismerős vidék felett,  
Melyre mosolygó, tiszta kek  
Szemevel néz alá az ég  
S amely reám, fiára, vár . . .  
Szállj szállj, kicsiny madár!

Bármerre megy, a lég szabad.  
Nem nyugzi könnyű szárnyadat.  
Fáradt ha vagy, bokor fogad  
S gyöngéden őrizi almodat.  
A reggel és az alkonyat  
Merengve hallja dalodat . . .  
Boldog madár! hogy nem lehet  
Sorsom cserélni el veled! . . .  
Ne kötne meg a szük határ . . .  
Szállj, szállj, kicsiny madár!

Rólam ha kérdez a patak,  
Csüggedt vagyok, mondd, s hallgatag!  
Ha kérdez a dalos berek,  
Szívembe', mondd, dalt nem lelek!  
Virág ha kérd, a gondtalan:  
Lelkemnek tenger gondja van!  
S ott látsz majd egy küszöb előtt  
Gondtól őszén, megtörve nőt,  
Kinek szemébe' könny remeg,  
Ha hallja csak a nevemet:  
Szállj szállj le ott s vigasztalón  
Mondd, én meg őt siratgatom.

Hollósy István.

## Nincsen szived.

Nincsen szived, te büszke lány!  
Nincsen szived, mert ha volna,  
Nyelvecskéd aunnyi gunyos szót  
Szegény fejemre nem szórna;  
Nem sértenéd szávaiddal  
Éles törként árva lelkem;  
Nem hinnéd azt, hogy gunyjaid  
Pár perc mulva elfelejtem.

Nincsen szived sosem is volt,  
Elfeleddt auni Isten;  
Pedig látva bájos arcod,  
Érző szived van, azt hittem;  
De ebben is csalatkozám,  
Mint mindenben a világon  
S szerte foszlott az utolsó,  
A legszebb — tündéri álom.

## Mint őszi szél . . .

Mint őszi szél a rónaságon,  
Ugy dúl szívemben bánatom;  
Elhervadt kedves virágom,  
Sirjába szállt jó angyalom . . .

Levágom én is oda melléd,  
Elköltözött szép kedvesem;  
Boldog leszek majd én is ott lenn,  
Fájó szívem majd megpihen.

két állam képviselője erre vonatkozólag megegyezni nem tudott, 33<sup>3/4</sup> és 66<sup>1/2</sup> arányban állapította meg.

**A hármasszövetség megújítása.** Ausztria-Magyarországnak Olaszországgal és Németországgal való szövetségi szerződését június hó 30-án irták alá Berlinben Szögyény-Marich László magyar, Louza olasz nagykövet és Bülow német birodalmi kancellár.

**Az angol király betegsége.** VII. Eduard angol király állapota foglalkoztatja leginkább a világsajtót. Sok ellenmondó hír érkezett a napokban a király betegségének természetéről és remélhető kimeneteléről; a legutóbbi hírek azonban már biztos kilátásba helyezik, hogy az operáció szerencsésen sikerülve, a király állapota mihamar javulni fog; június hó 29-én a királyi család tagjai a Marlborough-kápolnában gyűltek istentiszteletre, melyet a király felgyógyulásáért tartottak.

**Elkobzott román könyv.** A kolozsvári ügyész egy román könyvet koboztat igazató tartalma miatt. Ez a könyv mint a Szebenben megjelenő Foia Poporului husvétii melléklete jelent meg s magában foglalja a az 1848/9-iki években kihirdetett vált Buteanu tribunának életrajzát és viselt dolgait. Az ügyész ezt a könyvet inkriminálta s az összes példányok elkobzását rendelte el; egyben pedig a lap ellen is megindította a sajtópört. A nagyszebeni Tribuna ezért szertelenül háborog, s azzal vadolja a kormányt, hogy a románokat történetük megismerésében gátolni akarja.

**Az állami tisztviselők fizetése.** Ebben az ügyben többféle kombináció jelent meg a lapokban, sőt helyenkint a kérdés végleges fixozására vonatkozó tervezetek is voltak olvashatók. Amint értesülünk, ezek a tervezetek kissé koraiak; mert a tisztviselői fizetésrendezés részleteire nézve még sem a minisztertanácsban, sem a pénzügyminiszteriumban végleges döntés nem történt.

### Alispáni körút.

Röviden megemlékeztünk lapunkban arról, hogy Szász József alispán — a vármegyei főszámvéví segédlete mellett — megkezdte a vármegye egyes járásaitban köteleességszerű — és czuttal bemutatás számba is menő — hivatalos körútját.

Az egész elmúlt hét a kisenyed-i járásnak volt szentelve, melynek nehéz földrajzi fekvésű 18 községet egytől-egyig meglátogatta az alispán, nem kimelve fáradságot, vesződséget, és mindenikében egy pár órát töltött. Különösen a körjegyzői székhelyeket vette tájékoztató vizsgálat alá és kiemelve különösen a vagyongazdálkodási hiányokat, ahol voltak, — oktatott, utmutatással szolgált, elismerőleg nyilatkozott, dorgált a talált rendavagy rendeltenség méretei szerint. Ez utóbbi különben nagyobb, mondhatni túrheterlen mérvben csakis a

### Beszélhet a...

Beszélhet a gonosz világ  
Akármit is én nekem,  
Azért azt a szöke lánykát  
Még is, most is szeretem.

Mondhatjátok, hogy ne sirjak,  
Van még lány a világon...  
Nekem Ő volt minden üdvöm,  
Ő volt egész világom.

### Szalmafedeles...

Szalmafedeles a hazam,  
Papiros az ablakom;  
Nem tud a szél rajt' bejönni,  
Hát bebuvik a falon.  
Szel ur fútyöl, én tánczoló,  
S bátor meg se' fizetem,  
Olyan szépen fujja gyakran,  
Hogy könnyezik a szemem...

Olykor-olykor, midőn lányról  
S mennyorságról álmodok,  
A fedelen az az áldott  
Esővíz is rám csorog,  
És az álmok bájhanóból  
Viztöcsében ébrednek...  
Ilyenkor csak az vigasztal,  
Hogy hátha tán szép leszek...

Szel barátom! nagyon félek,  
Kifárasztod magadat.  
Berekedsz s én unalmamba'  
Föbelövöm magamat;  
Te meg, eső, kérelek szépen,  
Ne szépíts ám meg nagyon,  
Mert vagy egy lány belém szeret  
S nem lesz többé jó napom.

Toivaly Géza.

szekaspreszákai körben fordult elő, mely kör már évek óta botránykő és vezetője, a körjegyző, ezek miatt fegyelmi vizsgálat alatt áll, s ezen hivatalos vizsgálat alkalmával is kellő méltatásban (?) részesült az alispán részéről!

Az új és közszeretben álló alispán fogadtatása mindenütt meleg, szíves, több helyen impozáns volt. Első sorban mindenütt a nép ragaszkodása nyilatkozott meg mesterkéletlen mivoltában, mi nem is csoda, mert a vármegye ez idő szerinti feje nemcsak kitünően tud a nép nyelvén beszélni, de azt ki is hallgatja, ügyet szívén viseli, gyámolítja, utasítja.

Már első nap a járás székhelyén, Kouczán, nagy közönség és hatalmas diadalkapu várta az illusztris vendéget, kit Kolombán János vingárdi lelkes üdvözölt meleg szavakkal s nagy néptömeg kísért Szabó Lajos főszolgabíró vendégszerető hazához. A következő napokon Springen, Vingárdon, Kisenyeden, Kisudason, Örményszekesen, Alamoron, Ladamoson várta az alispánt diadalkapu, lovas banderium, nagy néptömeg, melyből még a virágcsokrokat dobó hajadonok sem hiányoztak. A szeretet és ragaszkodás ezen őszinte megnyilatkozása láthatólag és természetesen kellemesen érintette és meghalotta az ünneplőt. Egy hétig tartó fáradságos körutjában a Teleky, Lunacssek, Kolbászi, Potoczky, Mikó, Szalanczy udvarok fogadtak épp olyan szívesen körükben az alispánt, mint a közeposztály és a nép.

A legközelebbi hivatalos körutat az alispán terv szerint az alvinczi járásban teszi meg.

### Templomszentelés Maros-Ujváron.

Emlekezetes, szép ünnepnapja volt június 29-én Maros-Ujvárnak. Ekkor történt meg az új ref. templom ünnepélyes fölavatása. Ha valahol egy díszes új templom épül, az a vallás-erkölcsi élet elevenességének, a hit, a nemes akarat, a jövőt biztosítani kész vallásos buzgóság alkotó képességének bizonyítéka, aminek nemzeti, társadalmi hatása is elmaradhatatlan. A mi különleges erdélyrészi viszonyaink között minden oly templomnak építése és ünnepélyes fölavatása, amelynek falai között magyar szó hangzik, nemcsak szűkebbkörű hitfelekezeti, hanem sokkal általánosabb jelentőségű esemény, mert minden magyar templomban a nemzeti érdekeknek, a nemzeti öntudatot ápoló szent hagyományoknak és eszményeknek erős várat láthatjuk és kell látunk. Ez a tudat, ez a jóleső közös érzés gyűjtötte össze Maros-Ujváron is azt a valóban díszes, nagyszámú vendégsereget, melynek örömmünneplése emlekezetes nappá tette nemcsak a marosujvári ref. hívekre, hanem vármegyénkire, s mondhatjuk az erdélyrészi magyarságra nézve is jun. 29-ét.

Már hetekkel azelőtt széles arányú előkészületeket tett Maros-Ujvár nepe, élén a ref. presbiteriummal és Jancsó Lajos lelkészszel, a vendégek fogadására és az ünnepély sikere érdekében. A nagy nap közeledtével 28-án föllobogóztak a házakat és felállították a diadalíveket, egyiket a vasúti kis állomás mellett, másikat a főutcában az új templom közelében.

Felhőtlen eg, gyönyörű napsugaras nyári reggel tette meg ragyogóbbá 29-én az ünnepélyt és fokozta az örömet a vendégszerető derék ujváriakban. És amíg már kora reggeltől kezdve egymásután érkeztek a kocsikon, szekereken közeli és távoli vidékek jó magyar ref. népe, birtokosai, papjai, az alatt a vendéglátó ujváriak nagy tömege gyűlekezett a vasúti állomásnál a Kolozsvár felől érkező egyházi méltóságok fogadására. A rendes gyorsvonattal, reggel 8 órakor érkeztek: Dr. Bartók György erdélyi püspök, Nagy Károly theologiai tanár, Gróf Bethlen Balint és Gróf Bethlen Sándor orsz. képviselők, mint egyházmegyei gondnokok, Deési Zoltán főispán, koll. gondnok stb. A püspököt és díszes kíséretét a nagyszámú közönség hatalmas éljenzéssel, majd Bójthe Kálmán járási főszolgabíró lelkes szavakból álló isten hozottal fogadta és a püspök köszönő szavai után megtörtént hosszú díszes kocsisorral a bevonulás a föllobogóztott városkába. Itt a templom közelében felállított díszkapu alatt az egész község ünneplő népe várta a főpásztort és kíséretét, s a zugó éljenzés között megérkeztek a bányász-zenekar Hymnusa után Jancsó Lajos helybeli lelkész fogadta üdvözlő beszéddel, amelyre a püspök válaszlát, s hatásos szép beszédében megköszönte a szíves fogadást és üdvözölte az egész községet. A vendégek elszállásoltattak a püspök a ref. parochiára ment, ahol nyomban tisztelegtek előtte: a nagyenyedi ref. egyházmegye Sándor János esperes vezetése alatt és a helybeli ref. egyházközség előljárósága Jancsó L. lelkész vezetése alatt.

Rövid pihenés és villásreggeli után, az új templom harangjainak fölsendült hangjaira, a püspök és kísérete az ünnepélyes aktusra felkészülve, elindultak a

közeli templomba. A gondnokok, tanárok és egyh. papság kíséretében érkező főpásztort a cintermet és templomot már zsufolásig megtöltött közönség sorfala között vonult be az isten nevének dicsőségére emelt új, tágas s virágfüzerekkel szépen feldíszített hajlékba, ahol nyomban megkezdődött az istentisztelet a gyülekezet énekével. Ez alatt a vendégek elhelyezkedtek a számukra fenntartott sorokban; ott voltak: Gróf Bethlen Balint, Gróf Bethlen Sándor gondnokok, Gróf Bethlen József és neje, Gróf Bethlen János, Gróf Teleki Ádám és neje patronusok, Deési Zoltán szolnokdobokamegyei főispán, Szász József alispán, Gáspár János nagyenyedi ref. főgondnok, Deák Lajos maros-tordamegyei tanfelügyelő, Mészáros István, Imreh József, Bójthe Kálmán főszolgabírók, Rád marosujvári gör. kath. esperes, Fritz Pál bányatanácsos, a nagyenyedi Bethlen-kollegium képviselője: Fogarasi Albert, Bodrogi János, Székely Ödön és Zayzon János tanárok, továbbá Szilágyi Farkas nagyenyedi lelkes és az egyházmegye lelkesi kara nagy számban.

Az ünnepélyes istentisztelet hecsét nagyban emelte a helyi vegyeskar szereplése, mely mindjárt az istentisztelet kezdetén nagy hatással adta elő a magyar nemzeti Hymnust és egy alkalmi dalt („Főpásztor üdvözlőte"); azután Sándor János esperes tartott egy magasan szárnyaló szép imát, mely a vallásos áhitat régiójába ragadta a lelkeket. Horváth Péter felvinczi kántor szép solo-éneke után, amelyet orgonakísérettel és a Kovács Kelemen művész hegedűkísérettel adott elő, következett az istentisztelet egyik főpontja: Nagy Károly theol. tanár alkalmi szónoklata. A hírneves egyházi szónok, az erdélyi ref. egyházi közelet ez egyik általánosan ismert és becsült munkása, most is a legteljesebb mértékben kielégítette és a legtisztább lelki élvezetben részesítette a feszült figyelemmel hallgató közönséget. Építő, hatásos beszédében Istennek ígéje szárnyalt, világosított, buzdított, lelkesített mindeneket. A vegyes dalkar éneke közben a püspök lépett a szószékre s megtartotta felavató imáját, amelynek magasztos áhitata megszentelte a hívek lelki örömet, a nagy közönség ünnepi érzéseit. Majd a templomszentelési szertartás sorrendje szerint Egerházi L. újordai lelkész keresztelt két kisedet, Bartha Lajos aranyosi-gyeresi pap esketett egy házaspárt, Szecsi Ferencz felvinczi lelkész mondott urvacsorai agendát és ugyanó Ferencz Samu marosdécsei lelkészszel együtt a nagy számmal jelentkező áhitatos híveknek kiosztották az úri szent vacsorát; a lelkesi karnak a püspök és Sándor János esperes osztották ki az urvacsorát. E szép szertartást befejezte Ferencz S. szívből fakadt buzgó könyörgése és áldása, mely méltó záradeka volt az idvezítő halálának és megváltói érdemének emlékezetben tartására gyakorolt szertartásnak, mely a reformátusoknál maradt fenn a leghivebb és legtisztább formában.

Legvégül Jancsó Lajos helybeli buzgó és a templom-építés feladatában régóta sokat fáradozott lelkész olvasta fel a templomépítés történetét, melyből megtudta mindenki, hogy igazi vallásos buzgóság és kitartó lelkes törekvés hozta létre a szép új templomot. Az ujvári ref. hívek és az adakozásban elől járt helyi és vidéki társadalom mellett igazi főuri áldozatkészséggel volt gr. Teleki Ádám marosujvári patronus, aki egy ízben 1000 koronát, majd több alkalommal mintegy 600 koronát adományozott, ismerősei körében gyűjtött 700 koronát, szépen parkiroztatta a templom környekét, s neje br. Zeyk Ágnes ő méltósága egy gyönyörű, izléses kézi munkával díszített, értékes bársony asztaltakarót adott ez alkalomból. Nagy elismeréssel szólt, és méltán, a lelkész Szabó Albert főmérnök önzetlen buzgóságáról is, aki a templomtervet készítette díjtalaul, s az építés munkálatainak műszaki vezetője volt egyháza iránti szeretetből. Az urasztatát Deák Lajos kir. tanácsos, marostordavármegyei tanfelügyelő, e derék kalvinista egyházi ember adományozta. Megjegyzendő, hogy az új templom a kincstár által adományozott szép telken, a község közepén épült, 23000 korona költséggel.

Templomozás után tisztelegések voltak; a helybeli, különböző testületek tisztelegtek a püspök előtt a papi lakban; a főpásztort a tisztelegő küldöttségek mindenikének szíves szavakkal felelt, kifejezve, hogy mennyire jól esik neki, hogy Maros-Ujvár hazafias közönsége ily meleg rokonszenvenvel viseltetik a ref. egyház iránt. Majd következett a déli órákban a 150 terítékű közebed a kincstári vendéglo kethelyiségében, mely a legpompásabb hangulatban járt le. A hatásos tősztok sorát a püspök nyitotta meg, kinek szavaira a király ő felségéért üritett poharat a társaság; következtek: Szász J. alispán a püspökért, Sándor J. esperes a marosujvári egyházért, s ennek patronusáért gr. Teleki Ádámért, Nagy Károly a nagyenyedi egyházmegyéért és espereséért, Jancsó L. a vendégekért;

ugyanó felolvasta az üdvözlő sürgönyöket, s ezek között a Zeyk Dániel főispán sürgönyét, ki elfoglaltsága miatt nem jelenhetett meg az ünnepélyen; gr. Bethlen Bálint a püspökre mondott tószót, Ujvári István lelkész az egyháziasságban és hazaszeretében példányszerű gróf Bethlenekre, Fogarasi Albert tanár a bányászokra (szellemesen fejtve ki az eszményi só fogalmát), Szabó A. főmérnök Nagy Károlyra mint ünnepi szónokra, Deák L. tanfelügyelő Szabó A. főmérnökre stb.

Este a ligetben szépen sikerült hangverseny és táncmulatság volt, melyen a vegyes dalkar hatásos ének-számaival kivül a Jancsó Adrienne kisasszony szavalatát, a Marzári Tusi és Váradi Jolán duettjét, s a Fogarasi Albert nagyenyedi koll. tanár tartalmas, élvezetes felolvasását reszesítette a rendkívüli nagy számban megjelent közönség méltó elismerésben. Azután a nap örömeinek befejezésül a fiatalok szerepe következett reggelig tartott táncmulatság formájában, s így mindenkire nézve egy szép emlékekben gazdag nappá vált jun. 29-ike, aki a marosújvári viruló ref. egyház ünnepén jelen lehetett.

## Vegyes hírek.

— **Lapunk t. olvasóit kérjük, hogy előfizetéseiket, valamint a hátralékokat a kiadóhivatalhoz sürgősen be- küldeni sziveskedjenek.**

— **Szép adomány az Emkének.** Sinberger Salamon balázsfalvi kereskedő, sónyárus, folyó évi június hó 26-án a nagyenyedi kir. postahivatal útján az Emke részére 200 korona adományt küldött. (Beküldetett.)

— **Mulatság.** Június hó 28-án a Bethlen-kollégium erettségi vizsgát tett növendékei vidám jó kedvükben nagyot mulattak szép sikerű farsadalmak után. A kedves mulatságot a sétatér fedett tánczterületén rendezték. A hangulat kitünő volt. Részt vettek: A s z o n y o k: Barcsay Albertné, Bauer Antalné, öz. Berde Sándorné, Bodor Lőrinczné, dr. Boér Jenőné, Csepregi Jánosné, Cseh Károlyné, Fogarasi Albertné, Fogarasi Beláné, Horváth Miklósné, öz. Keresztes Józsefné, Mészáros Istvánné (Felvincz), Pap Gezáne, Pauer Gyuláné, öz. Székely Ferenczné, Vajna Janka, Ujvári Imréné. L e á n y o k: Barcsay Piroška, Bauer Erzsike, Berde Amál, Berde Juliska, Bodor Gabi, Boér Vilus, Csepregi Margit, Csepregi Etelka, Cseh Lujza, Cseh Mariska, Fogarasi Jolán, Fogarasi Erzs, Horváth Trézi, Keresztes Valika, Mészáros Albertin (Felvincz), Mészáros Irénke, Pap Nellike, Pauer Adrienne, Székely Manyika, Varga Erzsike, Ujvári Erzsike.

— **Szokatlan hangok.** Egy idő óta az eddig nálunk teljesen szokatlan német társalgási nyelv hangjai ütök meg füleinket imitt-amott, kaszinóban, uszodában, utcán! Semmi kifogásunk a német nyelv ellen, sőt örülnénk, ha az idegen nemzetbeli látogatók ajkairól meutöl gyakrabban hangzanék nálunk, mert ez idegenfogalmat jelentene városunkban. De azt már röstelljük, hogy helyben, közöttünk és velünk élő izraelita polgártársainktól halljuk, kik köztudomás szerint jó magyarok és magyarul mind perfect beszélnek! Reméljük, csak futó tünetre, akaratlan megnyilatkozásra vezethető vissza ezen észleletünk és többé nem találkozunk vele magyar polgártársaink részéről!

— **Fellelészakadás Maros-Koppádon.** Június 27-én délután 4—5 óra közt oly óriási fellelészakadás volt Maros-Koppádon, Csucs és Gubad hegyein, hogy Gubadon és Csucsra a község közepén több óra alatt alig szaladt le az ár. Legtöbb kárt Koppádon csinált. Az állami iskolától majdnem Káptalanig terjedő vonalban omlott a hegyekről a víz, keresztül törve a megyei utat, elárasztva és izapolva mindent. A kár nagy. Az esőzés inuséget fog okozni.

— **Konstantinápoly — Nagy-Enyeden.** Ezelőtt néhány héttel szólaltunk fel ugyanezzel a címmel az ellen, hogy városunk utcáin szájkosár nélkül csatangolnak a kutyák, veszélyeztetve a közbiztonságot. Ugy látszik, állandó rovatot kell nyitnunk ez alatt a cím alatt, mert a szájkosár nélküli ebek most is csak oly zavartalanul kóborolnak a város utcáin és terein, mint akár Perában vagy Galatáon, Konstantinápoly külvárosában. E sorok írója hetfőn este 6—7 óra között volt tanuja egy jelenetnek, mely szintén a kóbor ebekre vonatkozó rendszabályok erélyes alkalmazásának szükséges voltát bizonyítja. A város egyik élénk utcáján egy kis kutya (mely, persze, szájkosár nélkül kóborolt) megugrott két tehenet, melyek ijedségükben a járdára rohantak, neki egyenesen egy uri nőnek, ki két kis gyerekkel éppen ott sétált. Hogy a gyerekek halálos ijedségén kívül egyéb szerencsétlenség nem történt, az csak az illető uri nő lélekjelenlétének köszönhető. Vajon meddig tart ez az állapot? (Beküldetett.)

— **Nyilvános számadás** a nagyenyedi állami polgári leányiskola 1902. június hó 22-én rendezett mulatságáról. Bevétel: Jegyekből 275 kor. 60 fill., felül-

fizetésekből 27 kor. 70 fill. Felülfizettek: Zeyk Dániel főispán 10 kor., Szász József alispán 5 kor., Gáspár János ny. m. főjegyző 4 kor., dr. Dobózi Vilmos 3 kor., ifj. Vinkler János 1 kor. 70 fill., dr. Farnos Árpád, Horváth Miklós, Meeser József és Könyvane 1—1 koronát. Tehát összes bevétel 303 kor. 30 fill. Összes kiadás 109 kor. 36 fill. Tiszta jövedelem 193 kor. 94 fillér. A tanítótestület a tiszta jövedelemből 50 koronát a „Matyás-szoborra“, 50 koronát a Marosmenti kör által a „Tanítók háza“ javára adandó alapítványhoz, 30 koronát a „Mikes-emlekre“ és 30 koronát a „Madach-szoborra“ küldött. 33 kor. 94 fillér iskolai czelokra maradt.

— **Az Egyetértés** függetlenül pártoktól, érdekcsoportoktól védi az ország nagy igazait, jogait, alkotmányait. Ebben a nagy munkájában töltött harminczöt éves múltjára büszkén hivatkozhatik, mert olyan sikereket ért el, amilyeneket alig mutathat föl kontinentális lap. Manapság politikai legfőbb czélja abban csúcsosodik ki, hogy kivívja az ország gazdasági önállóságát. E nagy eszme szolgálatában sorompóba áll mindenkor és soraiba csoportosítja az összes intellektuális erőket, amelyek e nagy feladat kiküzdésére hivatva vannak. Együtt harcol mindazokkal, akikkel e nagy ideálban találkozik; szembeszáll mindazokkal, akik ellene szegülnek. A szerkesztőség, megerősödvé az irodalom és a zsurnalisztika legjobb munkásaival, élén Fejdy Sándor főszerkesztővel és Eötvös Karollyal, nagyevű szépirodalmi főmunkatársával, lelkesen és szeretettel szolgálja e kitűzött czelokot. Arra törekszik az Egyetértés hogy hirszolgálatát a legkimerítőbb legyen, gondoskodik érdekes és aktuális olvasmányokról bőségesen, tárczarovatát változatosság dolgában kimeríthetetlen. Hírosvata a közelet minden ágára kiterjed; azon igyekszik, hogy bő és érdekes legyen; tanügyi, törvényszéki és egyházi rovatában minden jelentős eseményről részletesen beszámol, közgazdasági rovatának pedig olyan nagy teret szentel, hogy az felölelhet mindent ami a gazdaság körébe esik. Mint a nemzeti ügyek és érdekek védője és harcosa, kéri az Egyetértést a nagy közönség támogatását. Eötvös Karoly tovább írja feltűnést keltő nagy munkáját: Az eszlári nagy per-t. Egyre fokozódik az Egyetértés nagyevű szépirodalmi főmunkatársa e művének nagy érdekessége. Az eddig megjelent közleményeket az ujonnan belépő előfizetők külön lenyomatban, díjtalanul kapják meg. Karácsonyra az Egyetértés nagy meglepetésben reszesíti olvasóit. Érdekes és érdekes lesz, amivel kedveskedni fog; olyan nagyszabású ajándék, amelyhez hasonló csak a külföldi nagy lapok juttatnak közönségüknek. Az új évfolyamban feltűnést keltő új regény közléset kezd meg: Sienkiewicz, a világhírű lengyel író egyik legragyogóbb új művét mutatja be. A kis ezredes ezimen. Sienkiewicz, aki „Quo vadis“-ával az egész világ figyelmét magára vonta, ebben a regényében még csodálatosabb és érdekfeszítőbb mese keretében oly jellemző erőt fejt ki, hogy a világirodalom legtündöklőbb képviselői mellé sorozható. Gondolatainak mélysége, alakjainak érdekessége és mesejének bonyodalma ebben a regényében az olvasót ellenállhatatlanul bilincseli le. „A kis ezredes“ című regény kizárólagos fordítási jogát sikerült megszereznie és nincs kétség benne, hogy olvasóinak különös élvezetet szerez vele. Figyelmebe ajánlja az olvasóknak, hogy a legszebb és legtartalmasabb magyar divatlapnak: a Divatszalon kiadóhivatalával kötött szerződése értelmében előfizetői e lapot kedvezményes áron egész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 koronáért rendelhetik meg. Az előfizetési díjak az Egyetértés előfizetéseivel egy utalványon beküldhetők. Az Egyetértés előfizetési ára: Egy óra 3 kor. 60 fill. Negyedévre 10 kor. Félévre 20 kor. Egész évre 40 kor. Tisztviselők, lelkészek, tanítók és katonák számára kedvezményes áron küldi. És pedig: Egy óra 2 kor. 40 fill. Negyedévre 7 kor. Félévre 14 kor. Egész évre 28 kor. Mutatványszámot kívánatra szívesen küld.

## Közgazdaság.

### Hogyan irtsuk a répbogarat?

A répatermelésnek legnagyobb ellensége a répbogár, amelynek két fajtája van, u. m. a fekete és a szürke színű. A fekete színű főként mesgyékben, árokpártokon s hereföldeken tartózkodik földalatti lyukakban, s tavasszal, midőn melegdedni kezd, előbujik földalatti rejtekhelyéből s egyenesen nekimegy a répaal betevett tábláknak. Egy-két héttel a fekete színű bogár előbuvása után megjelenik a szürke is, s így együttvéve oly mértékben pusztítást visznek véghez, hogy rövid 24 óra alatt az egész répatermést megeszik. Pusztítása különösen veszedelmes jelleget ölt akkor, ha egy kiadós tavaszi eső után jó melegen süt a nap.

A védekezésnek, illetve irtásnak egyedüli módja: az összeszedetes. Igaz ugyan, hogy ez az eljárás költséges és hosszadalmas, de biztos. Fődolog az, hogy mihelyt az első repabogár megjelenik a reggeli órákban, azonnal lássunk az irtáshoz, állítsunk be a répatáblába anyai gyereket, amennyit csak állíthatunk, s szedjék azok össze a bogarakat reggeltől estelig szakadatlanul. Este 6—7 óra tájban a szedést abban lehet hagyni, mert mihelyt a nap elbuvik, a repabogárk is visszasietnek földalatti rejtekhelyeikbe. Az irtást addig kell folytatni, míg a répa el nem éri teljes levelbökrosodását, amely idő körülbelül június hó közepére esik. Ebben az időszakban a bogarak petéiket nagybörészt már a föld alá tojták s az elkésettek elpusztulnak, amelyek pedig még itt-ott találhatók, a kifejelett répa levelében már nagy kárt nem okoznak, mert a növény gyors növekedése túlszárnyalja a bogár éhseget, s azután az ilyen level már nem is oly kedves eledel, mint a zsenge level. Miután tapasztalat szerint a bogarak főként a zsenge leveleket kedvelik, arra kell törekedni, hogy a répa hamarabb tülessen a zsenge fejlődési időben. Ezt elérendő, tanácsos lesz műtrágyák alkalmazásával a fejlődést előmozdítani. Végül, ha a czukorrépa már a földből kiszedetett, hajtunk a táblára sertéskondát, mert a sertések a repatárlok sok alczát, babot és bogarat emésztenek meg.

### A takarmányrépagomolyok terméketlenségének okai.

Igen sokszor megtörténik az az eset, hogy egy éves s így feltétlen jó csirakepességűnek minősíthető repagomolyokból nem fejlődik ki a mag. E jelenségnek okai lehetnek a következők: 1. Tulságosan zárt fekvés, zárt levegővel, mely a magképződést akadályozta, 2. a gomolyfejlődés idején fellepett hőítés, 3. a hajtások tulbujja fejlődése és sűrű zárt állása, ami a repánál szükséges kölcsönös termékenyítést hiányossá tette, 4. az egy-egy repatővön meghagyott tulságos sok hajtás s azok szoros összeköttetése, s végül 5. a talajnak foszforzegényesége. Ismervén az okokat, nem lesz tehát nehéz, ott, ahol és amennyiben lehetséges, a megfelelő védintézkedésekről ideje korán gondoskodni.

### A dohány és a műtrágya.

Mióta a műtrágyák elterjedése nálunk is nagyobb kiterjedést nyert, megkísérlik annak alkalmazását minden kulturnövény alá. A dohányra vonatkozólag az eredmények következőkben foglalhatók össze: 1. a kénsvavas ammóniak nem való a dohánynak, mert annak égését határozottan rontja, 2. a chilisáletrom a dohánytermés mennyiségét növeli, minőségét nem rontja, 3. a szuperfosztát a mennyiségét növeli, holdanként két métermázsával is, s a minőséget javítja 4. a kálisók a mennyiségre befolyást nem gyakorolnak, de a minőséget lényegesen fokozzák, különösen homoktalajokon, 5. mészből szegény talajokon a mésztrágya kiváló figyelmet érdemel, mert az égésre jótékonyan hat.

### Szerkesztői üzenetek.

„Fájó emlék“, „Hogyba“, „N. I. emlékkönyvébe“, „Isten veled“, „Hozzá“, „Sóhajom száll“, „Zöld lómbok között“ című versek nem közölteknek.

Szerkesztőség:

**Dr. MAGYARI KÁROLY TÖRÖK BERTALAN.**

Kiadó:

**Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság**

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

## Nyílt tér.\*

### Köszönetnyilvánítás.

Felejtethetlen férjem elhunytá alkalmával az elhunyt jó barátai, ismerősei részéről oly sokan kerestek fel részvétükkel, hogy lehetetlen minden egyesnek külön kifejezmem köszönetemet; miért is ez uton monok köszönetet mindazoknak, kik részvétükkel a megmérhetetlen csapás okozta fájdalommat enyhíteni törekedtek. Vizaknán. 1902 július 1-én.

Öz. Gajzágó Tivadarné.

\* Az ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

## Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár r-t.

Alaptőke: 200,000 korona.

Elfogad betéteket évi 5%-ra. Előnyös kölcsönt nyújt váltóra és betáblázásra.

Nyitva minden hétköznap délelőtt 9—12 óráig.

3570 80

Sz. 2426 902.  
tkvi.

**Árverési hirdetmény kivonata.**

A marosújvári kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a szászrégeni ipar- és keresk. bank részvénytársaság végrehajtónak Kegusz Károly és neje Kovács Anna végrehajtást szenvedő elleni 2072 kor. tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári kir. törvényszék marosújvári kir. bíróság területén levő Marosújvár községben fekvő, a marosújvári 430 sz. tjkben felvett A - I r. 955, 956 hr. sz. ingatlan térhasznélvezet és épület tulajdon felett 1600 korona kikialtási árban az árverést rendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1902. évi augusztus hó 8-án napján d. e. 10 órakor megtartandó nyilvános árverésen a megallapított kikialtási áron alul is el fog adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Maros-Ujvárt, 1902. évi május hó 10-én.  
A marosújvári kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságól.

**Sólyom,**  
kir. aljárásbíró.

357 1-1

Hazai ipar!

Magyar gyártmány!

**„EMKE“  
padló- és parquett-fénymáz.**

Vegyünk Berkes-féle „Emke“ padló-fénymáz, s így elérjük, hogy kitűnő, legjobb magyar gyártmányt kaphatunk s e mellett kiváló közművelődési célzt szolgálunk, mert 5% az „Emke“ javára szolgál.

A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-fénymáz: rögtön szárad s így a fényezett szoba már 1 óra múlva használatba vehető.

A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-fénymáz: mosható, s szárazra törülve fénye még fokozottabb.

A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-fénymáz: víztől nem lesz foltos, mint a többi fénymáz.

A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-fénymáz: kitűnően alkalmas konyhabutorok és más, erős használatnak kitett tárgyak mázolására.

Eladási hely: 357 2-20

Harmath Miklós ur kereskedése, Nagy-Enyed.

**Vorobicz Kálmán**

vászon-, női- és férfidivat-üzlete  
Nagy-Enyed, Főtér. (Hid mellett.)

Alig pár hónapja, hogy szerencsém van Nagy-Enyed város t. közönségének azon nemes elvét megismerni, hogy amiben csak lehet, „magyar ipart pártol.“ Örömmel és nyugodtan tettem tehát bevásárlásaimat a tavaszi idényre miért is bátorodom föl hívni a következőkre n. é. vevő közönségem becses figyelmét:

Perutz Testvérek pápai pamut-, vászon- és chiffon-gyár gyártmányait, mint kitűnő, jó és szép arukra, melyek tartósságban fölül mulnak minden eddigi csehországi gyártmányt.

Kobrák cipő-gyár Budapest férfi-, női és gyermek-cipői, melyek híres tartóssága, csinosossága és jósága a külföldiek által is jelesnek van elismerve, mely ugyancsak lehet ám büszkeségünk.

Goldberger-féle budapesti festő-gyár mosó karton, zephyr, molinos, satin és batistjait, melyek moshatósságáról felelősséget vállallok.

Budapesti és aradi paplan-gyárak gyártmányai nálam dús választékban kaphatók, selyem, satin, cachemire és karton minőségekben. Gyönyörködte ő dús raktárt tartok még női ruha-kelmekben, diszokban, ruha és blouse selymekben, női és férfi kész fehéreneműkben, kész női blousok és alszósoknyákban, nap- és esernyőkben, továbbá szőnyeg-, függöny-, ág- és asztalterítőkben, férfikalap, harisnyák, fej- és zsebkendőkben, belés rövidárúkbán.

A magyar ipar támogatásának eszméjével kérem tehát nagybecsű támogatásukat s vagyok

kitűnő tisztelettel

**Vorobicz Kálmán.**

63 39-\*

Egyenes tartó valódi halcsontos miederekben nagy raktár.

**Két szoba, konyha sat.-ból álló kellemes kis polgári lakás a város egyik igen élénk utcájában, szabad kézből eladó.**

350 3-3

Bővebbet Várszeg-utca 84. szám alatt.

**Törlesztéses kölcsönöket nyújt**

előnyös feltételek alatt 20, 30, 40, 50 évre terjedőleg már 400 koronától felfelé az

**Erdélyrészi Magyar Jelzálog Hitelbank R-t.**

Alaptőke: 800,000 kor. Tartalékalapok: 200,000 kor.

Intézeti iroda:

Kolozsvártt, Rózsa-utca 1. sz. saját házában.

Prospektussal kívánatra ingyen szolgál az

**Igazgatóság.**

156 11-24

„Vermorel“ rendszerű Peronospora-fecskendők, hozzávaló tömlők, gummi-lapok, egyszerű és dupla szórók leszállított áron.

Mint bizományos a legkitűnőbb magyar zománczolt bádog edény gyárnak, oly előnyös árakat értem el, hogy a márvány zománczu legégszesebb főző-edényeket felére leszállított áron adhatom el; bárki egy kis eszupor vételével (8 kr.) meggyőződhetik az előnyös vétel felől. Kupás fazék vagy lábos 20 kr., 2 kupás 28 kr., legújabb fajta kávéfőzők, egyszerűbb móddal, sokkal erősebben főzhető a kávé a most érkezett „Non plus ultra“ kávéfőzőkben; nem kell utána töltögetni, mindazonáltal igen olcsók: 90 krtól fölfelé — ugyszinte más nemű zománczos edényekhez hasonló olcsó áron nagy kiválasztásban ajánlok.

A tavaszi idényre megérkeztek a legkitűnőbb öntött aczél ekefők, aczél ekekések, összeállított egyetemes ekék; ásók, kapák stb. mind a magyar gyártmány termékei, sőt részben erdélyi gyártmány. Gyémánt aczél kaszák, stíriai gyártmány, teljes felelősség mellett, a közelgő évadra szintén érkezni fognak, ez a fajta 3 év óta legjobbnak bizonyult.

Az alábbi friss töltésű ásványvizek raktáromon mindig kaphatók: Borszéki, Bikszádi, Budai keserű, Bilini, Előpataki, Giesshübli, Karlsbadi, Krondorff, König Selters, Lewicoi, Margit, Marienbadi, Parádi, Salvator, Sztojkaei és Szobránczi.

Továbbá finom zamatu kávé v. font 60, 70, 90, 1.— frt.

Stearin-gyertya 30, 36, 42 kr.

Szappan 1 rud 20, 24, 32, 48 kr.

Kitűnő savanyító eczet fehér és barna 1 liter 4, 6, 8, 10 kr.

Mindenféle kásákat, gőzmalmi lisztekkel legolcsóbb áron ajánlok. Ajánlom saját gyártmányu sodronyfonataimat kertek, szőlők, épületek bekerítéséhez; elpusztíthatatlanok, árnyékot nem tartanak, tűzmentesek, olcsóbbak minden más kerítésnél és igen díszesek

113 15-52

**BISZTRITSÁNY LAJOS.**

Friss Korona tyukszem-tapas, biztos hatása, nálam kapható.



**Magyarnak PÉCS, Németnek BÉCS.**

Ne küldjük pénzünket külföldre!

A legjobb órákat és  
ékszereket küld **SCHÖNWALD IMRE** órás és ékszerárugyáros **PÉCSETT.**

Nem tetsző tárgyakért a pénzt visszaküldöm vagy kicserélem. — Három évi jótállással.

Egy pontos nikkell zsebóra szép kivitelben ... 3 frt 50 kr.	Valódi ezüst kétfedeles anker remontoir erős szerkezettel, szép kivitelben ... 8 frt 25 kr.
Egy pontos nikkell ébresztő óra ... 1 frt 90 kr.	Valódi ezüst tula remontoir anker kétfedeles óra 10 frt 30 kr.

14 karátos arany láncok esinos szép kivitelben:

20 gramm nehéz 25 forint, 25 gramm nehéz 30 forint, 30 gramm nehéz 36 forint, 40 gramm nehéz 47 forint 50 kr.

Minden lánchoz aranyba foglalt köves lógók külön mérve 15-20 gramm súlyban 4 frt 50 kr.

Minden tárgy a kir. főpénzverdehivatal által megvizsgálva és bélyegezve.

233 5-40 **Kitüntetve állami és aranyérmekkel.**

Több ezer elismerő levél hirdokomban van.  
Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.



**Somatose**

oldható husfehérnye a hus tápanyagát tartalmazza (tojás fehérnye és só) majdnem izetlen könnyen oldható por alakban a lehető legjobb erősítő szer

gyenge, a táplálkozásban vissamaradt, egyenetlen, — melibetegnek, kórházi betegeknek, gyomorbetegeknek, — gyermekágyasoknak, magol körében szenvedő gyermekeknek, gyöngyűzőknek.

**VAS-SOMATOSE** alakjában pedig különösen

Sápkórban szenvedőknek orvoslás céljára

Somatose nagy mértékben emeli az étvágyat.

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában Csak eredeti csomagolásban valódi.

100 10-52

Luzerna-, Ióhere-, répa-, baltaczin-, margitszilgietli fűmag-, kertü vetemény-magvak a Mauthner-féle bizományból.